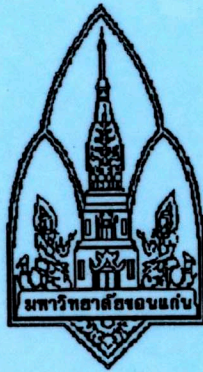

250441

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การศึกษาศักยภาพเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม
กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท บ้านหนองห้าง ตำบลหนองห้าง อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

A Study on Potential for Phu-Tai Ethnic Tourism development at
Ban Nong Hang, Nong Hang District, Amphur Khuchinarai, Kalasin Province.

โดย

รองศาสตราจารย์สุณีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์
นางสาวบงกช เจนชัยภูมิ

ศูนย์วิจัยท่องเที่ยวภูมิภาคลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ประเภทอุดหนุนทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (เพิ่มเติม)

250441

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การศึกษาศักยภาพเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม
กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท บ้านหนองห้าง ตำบลหนองห้าง อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

A Study on Potential for Phu-Tai Ethnic Tourism development at
Ban Nong Hang, Nong Hang District, Amphur Khuchinarai, Kalasin Province.

โดย

รองศาสตราจารย์สุณีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์
นางสาวบงกช เจนชัยภูมิ

ศูนย์วิจัยท่องเที่ยวภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ประเภทอุดหนุนทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (เพิ่มเติม)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท บ้านหนองห้าง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้ชุดโครงการวิจัย การศึกษาศักยภาพเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ในอีสาน-ลุ่มน้ำโขง ได้รับทุนอุดหนุนจากโครงการวิจัยประเภทอุดหนุนทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (เพิ่มเติม) จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความร่วมมือจากชุมชนหนองห้าง ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน กรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมืออย่างดีตลอดมา ขอขอบคุณสหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองห้าง จำกัด ที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่ในการจัดประชุมในแต่ละครั้ง และท้ายที่สุดขอขอบคุณชาวบ้าน บ้านหนองห้างทุกคนที่ได้เสียสละเวลาเข้าร่วมประชุมพร้อมให้สัมภาษณ์ และให้ข้อเสนอแนะต่อการทำงานในครั้งนี้ จึงทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์. 2552. การศึกษาศักยภาพเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์
ผู้ไท บ้านหนองห้าง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. รายงานการ
วิจัยทุนอุดหนุนทั่วไป มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2552 (เพิ่มเติม).

บทคัดย่อ

250441

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ศักยภาพการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของกลุ่ม
ชาติพันธุ์ผู้ไท 2) เพื่อรวบรวมข้อมูลวิถีชีวิตบริบทชุมชนวัฒนธรรมผู้ไท บ้านหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมผู้ไทให้เกิดการท่องเที่ยวอย่าง
ยั่งยืน โดยการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งการลงพื้นที่เพื่อ
สำรวจ และจัดประชุมรูปแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางพัฒนาการ
ท่องเที่ยวร่วมกัน ผลการศึกษพบว่า กลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท บ้านหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด
กาฬสินธุ์ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมสูง เพราะมีเอกลักษณ์ด้านการแต่งกาย ภาษา และ
วัฒนธรรมประเพณี เครื่องครัดในฮีตคอง ชาวบ้านพร้อมใจกันอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมของชนเผ่าไว้ได้
เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการแต่งกายตามแบบผู้ไทดั้งเดิม และภาษาผู้ไท พร้อมกันนี้ชุมชนยังมีความพร้อม
ทางด้านการจัดการท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์ และการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ไว้รองรับ
นักท่องเที่ยวอย่างหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย และการท่องเที่ยว
วิถีวัฒนธรรม ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมผู้ไท บ้านหนองห้าง จากผลการประชุม
ร่วมกับชาวบ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ คณะผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
วัฒนธรรมผู้ไท บ้านหนองห้าง โดยสรุปประเด็นที่ชุมชนมีศักยภาพเพียงพอต่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต
เพื่อให้เป็นจุดแข็งทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมผู้ไทไว้ทั้งหมด 9 ประเด็น โดยเน้นกระบวนการที่ชุมชนมีส่วน
ร่วมเป็นหลัก เพื่อส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขึ้นในชุมชน

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
- ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัย	2
- ขอบเขตการวิจัย	2
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
- หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	3
- กรอบแนวคิด และวิธีดำเนินการวิจัย	4
- แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
- แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม	6
- แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	8
- แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	13
- แนวคิดเรื่องการจัดการท่องเที่ยว	14
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 ข้อมูลพื้นฐาน	
- ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดกาฬสินธุ์	19
- ข้อมูลพื้นฐานอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	29
- ประวัติชนเผ่าผู้ไท	31
- ข้อมูลพื้นฐานตำบลหนองห้าง	40
• ประวัติการก่อตั้งชุมชน	41
• สภาพทั่วไปของพื้นที่	42
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
- ด้านวัฒนธรรมประเพณี	47
- ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน	51
- ด้านแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	54
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	65

บรรณานุกรม

ภาคผนวก